

مقایسه مقادیر برخی فلزات سنگین در خون سگ‌های تریر مبتلا به مشکلات رفتاری و فاقد هر نوع مشکل رفتاری

رها بیاضی، محمد حیدرپور، محمد عزیز زاده، جواد خوش نگاه*

گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران.

چکیده

«مشکلات رفتاری» در حیوانات خانگی، به ویژه سگ‌ها، بسیار نگران کننده است. به دلیل وجود رابطه بین استرس اکسیداتیو و مشکلات رفتاری و همچنین توانایی فلزات سنگین در ایجاد استرس اکسیداتیو، مطالعه حاضر با هدف مقایسه مقادیر فلزات سنگین در خون کامل سگ‌های دارای مشکلات رفتاری و فاقد مشکلات رفتاری صورت گرفت. بدین منظور، تأثیر فلزات سنگین سرب، جیوه، آرسنیک و کادمیوم، روی سیزده مشکل رفتاری شایع سگ‌ها شامل ترسو بودن، سر و صدای زیاد و آزار دهنده، خرابکاری، ادرار یا مدفوع در مکان نامناسب، رفتار جنسی نامناسب، مدفوع خواری، ولگردی، خجالتی بودن، تهاجم به صاحب حیوان، تهاجم به آشنایان و اعضای خانواده، تهاجم به غریبه‌ها، تهاجم به سایر سگ‌ها و فعالیت بیش از حد، بررسی شد. براساس پرسش نامه‌های تکمیل شده توسط صاحبان سگ‌ها، ۴۳ قلاده سگ نژاد تریر (شامل ۷ سگ بدون مشکل رفتاری و ۳۶ سگ دارای حداقل یک مشکل رفتاری)، انتخاب شدند. سپس، مقادیر فلزات سنگین خون به روش Inductively Coupled Plasma Optical Emission Spectroscopy (ICP-OES) اندازه‌گیری شد. تفاوت معنی داری بین مقدار غلظت فلزات سنگین در خون کامل سگ‌های فاقد هرگونه مشکل رفتاری و سگ‌های دارای حداقل یک مشکل رفتاری، مشاهده نشد. با این حال، مقدار غلظت کادمیوم در خون کامل سگ‌هایی از گروه آزمایش که فقط مشکل رفتاری «خشونت علیه صاحب» را داشتند به صورت معنی داری بیشتر از گروه کنترل بود. ($P < 0.148$ ، $n = 5$). همچنین، مقدار غلظت آرسنیک در خون کامل سگ‌هایی از گروه آزمایش که فقط مشکل رفتاری «ترسو بودن» را داشتند، به صورت معنی داری کمتر از کنترل بود ($P < 0.05$ ، $n = 25$). نتایج مطالعه گزارش شده در اینجا نمی‌تواند این فرضیه را که «غلظت فلزات سنگین خون ممکن است بر بروز یا پیشگیری از مشکلات رفتاری رایج در سگ‌ها تأثیر بگذارد» تأیید کند. با این حال، می‌توان نتیجه گرفت که اولاً کادمیوم پتانسیل افزایش مشکل رفتاری پرخاشگری نسبت به مالک را دارد. ثانیاً، می‌توان مشکل رفتاری «ترسو بودن» را با تجویز آرسنیک، کاهش داد.

واژگان کلیدی

مشکلات رفتاری، سگ، فلزات سنگین، کادمیوم، سرب، جیوه، آرسنیک

* نویسنده مسئول: جواد خوش نگاه

khoshnegah@um.ac.ir